

SJÓNVARPIÐ

FRÍGGJADAGUR

Ein friðarligur
sunnudagur

Fríggjadag kl. 20.30

Eg og
genta mín

Simon finnur eina unga gentu. Hon er drukkin, og hann tekur hana við sær heim. Hon fær loyvi til at sova í kamarinum hjá Simon, meðan hann sjálvur leggur seg í stovuna at sova. Tá Samatha morgunin eftir fer inn í kamarið hjá pápa sínum, sær hon gentuna. Hon eitur Jennifer, og sigur, at hon er trúlovað við Simon. Alt hetta hendir, meðan Simon er úti, og tá hann kemur heim aftur, hevur Nell longu bjóðað komandi »verforeldrunum« hjá Simon at vitja.

Simon saman við Samantha

Fríggjadag kl. 21.30

Tann ljósareyði pantarin

»Tann ljósareyði pantarin« frá 1953 gjørdist ein av skemtiligastu filmunum í 60-unum, og hevur hesin filmur ført við sær, at fleiri tilíkir filmir eru gjørdir seinni.

Hesin filmurin snýr seg um politiovastan Jacques Clouseaus tá hann roynir at fáa fatur á tjóvinum Sir Charles Willingham. Clouseau er sannfurdur um, at Willingham fegin vil hava fatur á tí risastóra gimsteininum, kalladur »tann ljósareyði pantarin«.

Fyrstiparturin í filminum flet fram á einum vetrartróttarhotelli.

Seinri í filminum eru vit í stórarí grúluveitslu í Rom.

Leikararnir í filminum eru ógvuliga kendir filmsleikarar. Sum Clouseaus leikar Peter Seller. David Niven leikar Sir Charles, og Dala, prinsessa, leikar Claudia Cardinale.

Peter Sellers sum hin sansaleysi Clouseau, politiovasti

Fríggjadag kl. 20.55

Rætturin at
vera menniskja

Nakrir mans, sum vóru hildnir at vera limir í IRA, vóru einaferð fórdur til avhoyringar til eitt ókent stað. Teir finga allir klæði yvir hovdið, so teir ikki skuldu vita hvar teir vóru.

Í fleiri dagar og nætur vóru teir girdir inni og tortureraðir við óljóði og fingulitið og einki at eta.

Mannarættindadómstólurin í Strassbourg fekk klagu úr Írlandi um hesa hending, men rætturin vildi ikki vera við, at talan var um tortur. Talan var um ómenniskjansliga viðferð, segði rætturin.

Var hesin dómurin beinur, verður spurt í sendingini.

Fríggjadag kl. 23.15

Í sendingini fara vit at hoyra kendu griksku sangarinnuna Nanu Mouskouri syngja í Athen í Herodes Atticus leikhúsinum.

Elin S. Jacobsen skivur

ÚTVARPSUMMÆLI

»Tit hoyrdu N.N.« (navn á útvarpsmanni) verður ofta tikið afturíftur, tá ið vit hava hoyrt ein útvarpsmann lesa eina longri frágreiðing um hendingar ella viðurskipti úttan úr heimi (t.d. í aktuelt-sendingunum). Og vit lurtar vita sjálvandi, at tað er ikki tí N.N. nú hevur verið á Haiti, men at hann hevur gjørt sendingina burtur úr tilfari, ið er komið frá...

Ja, hvaðan eru tíðindini? Væl saktans oftast frá Ritzau Bureau, men hvaðan hevur Ritzau so tíðindini?

Tað kundi verið áhugavert at hoyrt ein ella tveir fyrilestur um, hvussu útvarpið fær síni tíðindi, og eftir hvørjum meginreglum teir bera hesi tíðindi, og hvat teir álða frá.

Tað eru skrivaðar tjúkkar bókur um tíðindaflutning og tíðindastovnar, hvor ið eigur teir, hvussu víða teir ferna, og hvussu teir virka. Um hvussu álitið ella óálitið teir eru, hvørjar heimildir teirra eru, og hvussu teir álða frá ella kanska leggja aftrat. Alt

hetta hevur týðning fyrri, hvussu vit so toluliga kunnu meta um tann tíðindafløym, vit dagliga fáa bornan inn yvir okkum, oftast í smáum bitum, sum vit eftir hugi og førumuni so mugu royna sjálv at penta saman til eina heildarmynd, eina heimsmynd.

Ta seinastu tíðina hava vit hoyrt mest um valið á Filipsoyggjunum, um útleiddina hjá Baby Doc, og nú kom so kríggði millum Iran og Irak aftrat. Neyvan hava vit fingið eyguni sundur um morgnarnar, so hava vit fingið seinastu tíðindini um, hvat Marcos hevur sagt, ella hvat Reagan hevur sagt um Marcos og Baby Doc.

Harafurtimóti er tað ógvuliga lítið og leysligt, vit hava fingið at vita í útvarpinum um tey bæði verkföllini, vit hava havt hesar seinastu dagarnar. Fleiri við mær munnu halda, at tíðindini um verkfallið hjá Heimahjálparfelagnum hava havt eina slagsíðu, tí vit hava hoyrt meira um landsstýrisins

støðu og meining enn hjá hinum partinum. — Fleiri samrøður við partarnar høvdu gjørt tíðindini áhugaverdari enn endurgeving av tíðindabrevum og telefonsamrøðum.

Tað kundi verið minst líka áhugavert at fingið greint út, hvussu útvarpið fær tíðindi úr Føroyum, og hvørjar høvuðsheimildir og hvørjar meginreglur teir hava at halda sær til.

Eitt dømi: Herfyri vórðu tvey feløg stovnað: Hjartafelag og Sukursjúkufelag. Veit ikki, um almenn semja er um, at annað hevur størri týðning enn hitt, men munur var á, hvussu nógv varð gjørt burtúr. Er tað rimiligt og rætt, at tann, sum er framligur og dugir væl at gera PR-arbeiði, skal hava so stórán fyrimun í fjølmiðlunum, meðan hin, sum er minni smartur og t.d. ikki dugir (ella ikki leggur i) at fáa handilsfyrirtekur at gera reklamu fyrri seg, ikki fær nærindis somu umtalu í teimum almennu fjølmiðlunum?

Johan Samuelsen skivur

SJÓNVARPSUMMÆLI

Í degi og viku fríggjakvöldið 14. februar hoyrdu vit m.a. føroyska trúboðaran á Filipsoyggjunum, Óla á Grømma, gera viðmerkningar til nógv umtalaða valið, sum hevði verið har í vikuni — sjónvarpið heldur ivaleyst, at tað er stuttligt og áhugavert at fáa viðmerking frá føroyingi á staðnum, hava eisini roynt tað fyrr, eitt nú í Mexico, tá stóri jarðsjálvtin var har, og tað er tað elvini á ein hátt. Men tá vitanin hjá »okkar« manni var so lítill, sum hon var í hesum førinum hjá Óla, um veruliga politisku viðurskiptini har í landinum, so er ivasamt, um tað í heila tikið loysir seg at nýta pengar til eina telefonsamrøðu, hesa longu leið til Manilla! Óll heimspressan er til staðar við royndum og gløgnum eygleiðarum, tá upp skal teljast, og heimspressan er so at siga 100% samd um at fordøma uppteljingina, men »okkar« maður har yvir hevði eina heilt aðra uppfatan av hesum valinum, hann hevði nærmast hug at fara í parti við Marcos forseta, tí sum hann málbar seg, »tjódartingið

telur nú upp, og teir gera bara tað sum lógin sigur« — hvør skal siga, so er alt í lagi. Akkurát sum vit ikki í Føroyum vita, at har situr ein tryggur meiriluti hjá Marcos forseta, sum telur upp, júst sum honum hóvar best. Nei, tað er ilagi at tosa við fólk um veður og vind, men at hvør Hanus og Janus skal sleppa at »orna verðinsituatiónina«, sum maðurin segði á sinni, í sjónvarpinum, bara tí hann er føroyingur, og staddur á einum ávisum staði í heiminum, er nakað nógv av tí góða. Dagur og vika missur álit millum mannað av soverðnum túnatosi!

Týski sjónvarpsfilmurin um Warnseerádstevenuna týskvöldið, har lagnan hjá jødunum í Europa undir Hitlerharðræðinum bleiv lögð í hendurnar á SS-búrkroppnum Reinhard Heidrich og Adolf Eichmann, á einum 90 min. longum fundi í Berlin, var heilt framúr. Tað hendi júst ikki so nógv í filminum, men harafurtimóti vóru vit vitni til min. fyrri min. beint eftir fundarprotokollini (sum m.a. varð

nýtt móti Eichmann nógv ár seinri niðri í Jerusalem, tá hann fekk sína sák fyrri har), hvussu hesir SS-her-yvirmenn, flokslimir, Gestapofólk v.m. púrusta isakaldir, lögdu ráð saman, við tí fyrri eyga at týna allar jødar, tað sum teir kallaðu »endaloyssnina« á jødspurningionum í tí partinum av Europa, sum týskarar høvdu hersett. Gaman í var onkur dýgva at finna millum hesar heykarnar í Warnseevillanum í Berlin 1941, men hesar formáddu sær ikki nógv, SS-búrkropparnir fingi slett trumfald íggjenum, við valtsimulsi frá hægsta stað, og harvið var størsta fólkahóðráp í søgu mannaættarinnar sett í verk — og hetta hendi fyrri bert góðum 40 árum síðani. SS-búrkropparnir livdu upp til týsku livsmeginregluna »Ordnung muss sein« aftaná Warnseefundin, við effektivt, skjótt og miðvist at fanga, senda, gassa og brenna 6 mill. jødar, aðrenn nazistiska Týskland varð endaliga niðurburt.

Skilji væl, at hesin filmurin hevur fingið fleiri filmsheidsloynir.